



## **Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica**

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qualitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

**Leuren, Peter**

**Coloniæ Agrippinæ, 1704**

45. An Capellanix fundatæ in monasteriis regularium & Ecclesiis Ordinum militarium sint sæculares an regulares.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

*Quæres 42. Num monasteria censeantur beneficia majora?*

**R**espondeo juxta Abb. in c. per tuas. de Simon. nu. 7. Jo. Andr. in c. majoribus. de præb. n. 1. censeferi inter beneficia medium locum tenentia; juxta Lott. verò, qui pro hoc quoque citat Tholos. de benef. c. 10. num. 9. & alios. l. 1. q. 26. n. 6. & n. 17. & seq. ubi id fusè probat, spectare ad beneficia majora ex prærogativa dignitatis, ordinationis, & symbolizationis, quam habent tum cum Episcopatibus, in quantum nimirum Abbas est pastor monachorum, non secus ac Episcopus aliorum. c. officii. de Elect. nec secus ac Episcopus per Electionem Conventus, & confirmationem Papæ constituitur, ac inde recipit ordinariam jurisdictionem cum mero imperio in monachos sibi subiectos, & quidem immediatè à Pontifice stante etiam monasterio Abbati pro territorio. c. illorum. de sent. Excom. Tum cum Ecclesiis Cathedralibus in multis, maxime in puncto provisionis. c. siquis deinceps. 16. q. 7. quatenus nimirum servatur in providendis Abbatibus per ipsum Pontificem eadem forma, quæ servatur in providendis Cathedralibus seu Episcopatibus. Vide de his Lott. Loquitur autem is de monasteriis seu Ecclesiis monasteriorum, quæ Abbatia regulares dicuntur.

*Quæres 43. Cujus auctoritatem necesse sit intervenire in erectione Ecclesiarum conventualium & regularium ac monasteriorum?*

**R**espondeo primò: necesse est, ut interveniat licentia Episcopi diocesani. c. quidam. 18. q. 2. Trid. sess. 25. de regular. c. 3. Tamb. de jure Abb. to. 3. D. 5. q. 1. Miran. to. 1. q. 33. a. 1. Ita ut nec religio exempti possint ædificare in loco non exempto absque consensu Episcopi; Ricci. p. 4. decis. 168. Barb. de jure Eccl. l. 2. c. 12. n. 6. Nec sufficit ad hoc consensus Vicarii Episcopi, Calder. de off. Vicarii. cons. 3. Necessarius tamen non est consensus Episcopi ad mutationem Monasterii de loco in locum. Barb. loc. cit. uti nec ad ampliacionem monasterii. Barb. n. 10. citans Rodriq. to. 1. q. 49. a. 9. sufficitque post Ecclesiam constructam. Ricci. Barb. ll. cit. Porro declaravit Clem. 8. in constitut. sua, quæ incipit: quoniam &c. non posse Ordinarios dare hanc licentiam ad ædificandos novos Conventus cujuscunque mendicantium ordinis (censuit S. Congregatio 19. Decemb. Anno 1620. comprehendi etiam monasteria monialium. Barb. loc. cit. n. 7.) nisi vocatis prius & auditis aliorum in iisdem civitatibus, & locis, ubi ædificandum est, Conventuum Prioribus & Superioribus, & aliis interesse habentibus, & causa, servatis servandis, cognita constituerit &c. quam constitutionem innovavit & amplavit Greg. 15. in constitutione, quæ incipit: Cum alias &c. die 17. Aug. Anno 1622. prohibendo, ne erigantur hujusmodi monasteria, nisi in iis saltem 12. monachi seu religiosi habitare, ac ex redditibus & consuetis elemosynis sustentari valeant (comprehendi etiam monasteria non mendicantium, indicat Barb. n. 18.) & nisi Priores seu Procuratores aliorum monasteriorum non solum in prædictis, sed etiam in aliis per 4000. passuum circum vicinis locis ad id vocati & auditi fuerint, & erectioni tali consenserint. apud Barb. loc. cit. Unde ab his Pontificiis dispositionibus induci formam jisti concess.

P. Leuren. Fori Benef. Pars 1.

fioni Episcopali, ita ut ejus omisso non solum illicitam, sed & invalidam reddat concessionem, tenent Tamb. loc. cit. n. 11. Ricci. p. 2. decis. 75. Gratian. discep. forens. to. 3. c. 527. & alii, quos citat sequiturque Barb. qui & addit ex decis. Rotæ 30. p. 3. divers. dispositiones illas non habere locum, ubi non adessent alii mendicantes, ut ex Ricci. p. 4. decis. 168. in mutatione unius monasterii in alium locum.

2. Respondeo secundò: præter præfatum Episcopi consensum requiri adhuc summi Pontificis auctoritatem; nam c. 1. de excess. præl. in 6. & c. unic. de relig. domib. in 6. statuitur, ne Prælati religionum recipere valeant Conventum, seu locum sine speciali Sedis Apostolicæ indulgentiâ, non obstantibus quibuscunque privilegiis, nisi de hac prohibitione specialem mentionem faciant. Tamb. loc. cit. n. 3. Barb. loc. cit. n. 11. Neque hanc juris communis dispositionem abrogavit Trid. loc. cit. Sed solum statuit, ut alia insuper adhiberetur licentia, nempe Episcopi, ut declaravit S. Congregatio teste Campanil. apud Barb. uti & factas à Pontificibus concessionem variis religiosi ædificandi ubique de sola licentia Ordinarii, revocavit Congregatio Cardinalium negotiis Episcoporum & regularium præpositorum, approbante Greg. 15. 17. Aug. Anno 1621. & latissime motu proprio Urban. 8. in consit. Romanus Pontifex. 24. Aug. Anno 1624. de qua vide Barb. n. 15. uti & 17. & seq. multa de monasteriorum subjectione, & exemptione à jurisdictione Ordinarii, & in qua distantia ab aliorum ordinum monasteriis ædificandum.

*Quæres 44. Num regularia beneficia esse possint in Ecclesia seculari & contra?*

**R**espondeo: posse esse in Ecclesia regulari Capellanas seculares manuales nullum titulum præbentes, ac proinde æquipollentes illi missarum celebrationi, quæ ex devotione à divina elemosyna fit; ita tamen ut si exigatur, contribuere teneantur in impensas desuper necessarias candelarum, vini, hostiarum, paramentorum; secus tamen est de Capellaniis vel beneficiis perpetuis in titulum. sic decisum, ait C. de Luca. de regular. D. 1. n. 65. Vide eundem de regul. d. 64. n. 4. & seq. ubi ait: posse in Ecclesia regulari inservire Clericos seculares, ibique capellas seu beneficia habere, modò non sint in altari majore, aded, ut redoleant ipsius Ecclesiæ principalem Rectorem seu Prælaturam; uti & contra Regulares in Ecclesiis secularibus; utpote quæ habent usum precarium Ecclesiarum secularium, earum naturam non immutant. Posse etiam in Ecclesiis regularium esse vera beneficia secularia ex fundatione manentia talia, ostendit Corrad. l. 1. c. 6. n. 329. & seq. Hinc

*Quæres 45. Num Capellania fundata in monasteriis regularium, & in Ecclesiis Ordinum militarium, sint seculares, an regulares?*

**R**espondeo primò: hoc ipso non esse regulares: dubium enim non est posse in iis fundari Capellanas non nisi per seculares Clericos administrandas, accedente consensu Ordinarii & Conventus. Lamb. p. 1. l. 1. q. 3. a. 16. & alibi Garc. p. 7. c. 10. n. 37. quos citat & sequitur Castrop. loc. cit. §. 4. n. 6. unde

2. Respondeo secundò: si ex fundatione constet eas fundatas esse, ut per seculares administrantur, erunt secularia beneficia; idem est, dum de facto per seculares administrantur; non autem constat ex

B 2

funda-

fundatione aut per prescriptionem à regularibus institutos. Castrop. *loc. cit. n. 5.* Qui tamen paulò post addit sequentia: Quòd si tamen ex fundatione non constet pro secularibus tales Capellanas esse institutas; neque etiam constet per seculares 40. annis gubernatas esse, præsumenda sunt regularia beneficia; eò quòd fundata sunt in monasteriis ac conventibus; quia non est facile præsumendum, conventum consensisse, ut tales Capellaniae sibi unita à secularibus gubernarentur. Mascard. *de prob. concl. 172. n. 17.* Rodriq. *loc. cit. n. 3.* Sanch. *loc. cit. n. 27.* quos citat Castrop.

**Quæres 46.** *An à regularibus in titulum haberi possint beneficia secularia simplicia, non facta regularia per prescriptionem v. g. Canonicius, Vicaria, non curata &c.*

**R** Espondeo negativè: *c. cum de beneficio. c. super eo. de regular. Tamb. de jure Abb. to. 3. d. 9. n. 4.* expressè loquens de monachis. Less. *de just. l. 2. c. 41. nu. 99.* ( addens quoque hanc rationem, quòd in beneficiis simplicibus cesset ratio curæ & doctrinæ, ob quam promotio regularis ad Ecclesiam secularem est concessa ) Covar. *de testam. l. 3. c. 2. num. 3.* Sanch. *l. 7. in Decal. c. 29. n. 75.* Garc. *p. 7. c. 10. nu. 28.* Suar. *de relig. to. 4. l. 3. c. 19. n. 26.* & alii cum communi, quos citat Castrop. *loc. cit. p. 3. §. 1. nu. 5.* Extenditque se responsio etiam ad Canonicos regulares: sic enim expressè decisi sum à Rota, & S. Congregatione super c. 10. sess. 14. Trid. apud Garc. *n. 29. & 31.* sic sentire omnes, ait Tondut. *qq. benef. p. 1. c. 180. n. 10.* excepto Viviano solo, quem meritò reprobatur Corrad. *in pr. dispens. l. 6. c. 1. n. 26.*

**2.** Neque in hoc dispensare potest Episcopus, cum nullibi hæc potestas ei collata reperitur. Abb. *in c. quod Dei. de statu monach. n. 5.* Less. *l. 2. c. 41. nu. 99* apud Pirh. *ad tit. de prob. n. 117.* Sanch. *loc. cit. n. 76.* Castrop. *loc. cit.* Tondut. *loc. cit.* citans Corrad. *ubi antè.* Potest verò dispensare Pontifex, ut non secus habeant ea in titulum, quàm Abbatis suas, utpote quod non nisi jure Ecclesiastico statutum. Pirh. *loc. cit.* Navar. *comment. 4. de regul. n. 69.* Garc. *loc. cit. à n. 38.* Nec obstat, quòd *c. cum ad monasterium. de statu monach.* dicatur abdicatio proprietatis, sicut & custodia castitatis adeò annexa est regula monachali, ut contra eam nec summus Pontifex possit licentiã dare &c. Nam præterquã, quòd Papa in voto solenni religionis dispensare possit, eò quòd solennitas voti sit de jure positivo Canonico, ut habet communissima Theologorum, & Canonistarum; de quo vide Abb. *ad cit. c. cum ad monast. Felin. in c. si quando. de rescript. Menoch. de presump. l. 2. presump. 10. n. 33.* Less. *l. 2. c. 4. dub. 11.* Valent. *to. 3. d. 6 q. 6. p. 7.* Sanch. *de matrim. l. 8. d. 8.* & alios quàm plurimos congestos apud Garc. *loc. cit. num. 43.* qui & ipse numeris seq. id fusè probat: præterquam etiam, quòd voto solenni paupertatis non nisi ex constitutione Ecclesiæ repugnet dominium retinendum vel acquirendum, sed magis usus. Garc. *n. 64. & 87.* Azor. *l. 12. c. 6. q. 4.* cum communiores ad: obque Papa dispensare possit, ut etiam manens monachus professus obstrictus voto solenni haberet dominium fructuum beneficii: præterquam denique, quòd verè religiosus esse possit absque voto solenni, ut constat ex constit. Gregor. 15. contingere in Societ. Jesu: Præter hæc omnia, inquam, opus non est indulgere ex hoc capite religioso proprietatem, neque propter hoc eum eximere aut extrahere à religione, sed sufficit talem regularem manentem regularem habere dispensationem & ad-

ministratorem rerum, qualem aliàs habent beneficiati regulares fructuum suorum beneficiorum regularium. Garc. *n. 88.* Nav. *de redit. Eccl. q. 1. monito 8. & 10* quem vide, & apud Garc. *n. 89.* aliàs interpretationes cit. *c. cum ad monast.*

**Questio 47.** *An constituti in ordinibus militaribus habere possint beneficia secularia?*

**R** Espondeo: si verè religiosi sunt, hoc est, tria vota substantialia emiserunt, ut milites S. Joannis Hierosoly. & Teutonici; beneficia secularia habere non possunt Garc. *p. 1. c. 4. n. 21.* Navar. *l. 3. de regular. conf. 10. n. 9.* Rodriq. *qq. regul. to. 1. q. 34. a. 5.* Gonz. *ad reg. 8. gl. 8. n. 42.* Lamb. & alii apud Castrop. *loc. cit. p. 3. §. 3. n. 1.* quibus licet ipse consentiat, num. tamen seq. contrarium censet probabile, citatque pro hoc Sanch. *in Decal. l. 6. c. 29. n. 103.* citatúsque ab eo Gamb. *de off. legati. n. 289.* sic idem probabile esse docet Pelizar. *in man. regular. to. 2. tr. 8. c. 6. scđ. 4. n. 234.* loquens expressè de militibus S. Joannis, datque Castrop. hanc rationem, quòd hujusmodi milites in communi modo vivendi statum secularem habeant, & seculares reputentur; quòd autem capaces sint beneficiorum regularium, intellige proprii ordinis, id esse favorem religionis, adeòque inde non inferendum, non esse capaces secularium. nam facilis id concedendum puto istiusmodi militibus, cum propriè religiosi non sint, eò quòd castitatem non nisi conjugalem voveant. Vide plura de his militibus apud Azor. *tom. 1. l. 13. c. 3.* Garc. *p. 1. c. 4.*

**Quæres 48.** *Utrum Novitio conferri possit beneficium seculare?*

**R** Espondeo: conferri posse validè. Sanch. *in Decal. c. 4. num. 22.* Castrop. *de benef. d. 1. p. 2. §. 5.* Garc. *p. 7. c. 10. n. 5.* manet enim sui juris; nec minùs capax est recipiendi tempore Novitiatús novi beneficii secularis, quàm ante Novitiatum habiti retinendi; Neque etiam per acceptationem illius renunciare censetur religioni; cum possit eo animo acceptare, ut si religio non placeat, illud possit retinere; si minùs professione facta vacet: unde jam sequitur primò: quòd novitius cum alio beneficium suum commutare possit non secus ac alius Clericus secularis. Sanch. *loc. cit. n. 22.* Pirh. *loc. cit. n. 123.* Secundò: si beneficium vacet, quòd ex fundatione sua v. g. debetur primogenito familiaris, & is sit Novitius, nequaquam possit conferri alteri; sed conferendum illi, vel differendam illius collationem, si potest, quousque ille professionem emitat. Sanch. *n. 23.* Castrop. *n. 6.* His tamen non obstantibus minùs decens est dare Novitio beneficium seculare (intellige quod ei aliàs debitum non est) ne ei ansa detur redeundi ad seculum. Castrop. *loc. cit. n. 5.* Pirh. *loc. cit.*

**Quæres 49.** *Num regularis etiam monachus citra dispensationem obtinere possit Episcopatum etiam in seculari Ecclesia?*

**R** Espondeo affirmativè: Clem. 1. *de elect. c. si religiosus. c. nullus religiosus. c. querendum. de elect. in 6.* Garc. *loc. cit. n. 30.* cum communi.

**Quæres 50.** *An nomine dignitatis Episcopalis, ad quam eveli potest religiosus, comprehendantur etiam qualibet alia Prælatura habentes propriè curam animarum?*

**R** Espondeo utrumque videri probabile. affirmativam tenet Less. *l. 2. de just. c. 41. n. 99.* inquit: regu-